

کد کنترل

374F

374

F

آزمون (نیمه‌تمرکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنجشنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

مدیریت منابع خاک (کد ۲۴۲۱)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – شیمی و حاصلخیزی خاک – فیزیک و حفاظت خاک – رده‌بندی و ارزیابی خاک – فیزیک و حفاظت خاک پیشرفته – پیدایش و رده‌بندی خاک پیشرفته – ارزیابی تناسب اراضی	۷۰	۱	۷۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکمیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برای مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک – فیزیک و حفاظت خاک – ردهبندی و ارزیابی خاک – فیزیک و حفاظت خاک پیشرفته – پیدایش و ردهبندی خاک پیشرفته – ارزیابی تناسب اراضی):

۱- به کدام دلیل، برخلاف محلول خاک، غلظت منیزیم در آب دریاها، بیشتر از غلظت کلسیم است؟

(۱) کلسیم در آب دریاها رسوب می کند.

(۲) کلسیم آب دریاها به وسیله فیتوپلانگتون ها مصرف می شود.

(۳) در اثر فعالیت های آتشفسانی، غلظت منیزیم آب دریاها بیشتر می شود.

(۴) کلسیم آب دریاها به وسیله موجودات آبزی نظیر ماهی ها مصرف می شود.

۲- در انتهای دوره رشد برنج، وقتی خاک شالیزار در شرایط هوایی قرار می گیرد:

(۱) پتانسیل رداکس و pH به تدریج کاهش می بایند.

(۲) پتانسیل رداکس خاک به تدریج کاهش می یابد.

(۳) پتانسیل رداکس خاک به تدریج افزایش می یابد.

(۴) فقط pH به تدریج افزایش می یابد.

۳- در کدام pH، فعالیت یون کربنات در حال تعادل با کانی کلسایت (CaCO_3) بیشتر است؟

(۱) ۷

(۲) ۷/۵

(۳) ۸/۲

(۴) ۸/۵

۴- اگر یون آلومینیوم جایگزین یون سیلیسیم در چهار وجهی اسمکتايت شود، روی هر اکسیژن این چهار وجهی چه مقدار بار ایجاد می شود؟

(۱) -۱

(۲) -۰/۷۵

(۳) -۰/۵

(۴) -۰/۲۵

۵- اگر کانی غالب روی در خاک Franklinite باشد و فاز کنترل کننده آهن از گئوتایت به Fe(OH)_3 تغییر یابد، حلایت Zn چگونه تغییر می کند؟

(۱) افزایش می یابد.

(۲) بدون تغییر می ماند.

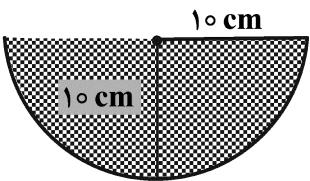
(۳) کاهش می یابد.

(۴) بستگی به قدرت یونی دارد.

- ۶ اگر در یک خاک با 10° درصد آهک، غلظت کلسیم در حال تعادل با آهک $5/0001$ مولار باشد، غلظت کلسیم در یک خاک با 20° درصد آهک چقدر است؟ $\text{CaCO}_3 = \text{Ca}^{2+} + \text{CO}_3^{2-}$
- (۱) 1×10^{-2}
 (۲) 1×10^{-4}
 (۳) 2×10^{-4}
 (۴) 2×10^{-8}
- ۷ هدایت الکتریکی در فاز محلول یک خاک آهکی 4° دسی زیمنس بر متر است. قدرت یونی فاز محلول این خاک تقریباً برابر کدام است؟
- (۱) ۵۲
 (۲) $30/7$
 (۳) $0/307$
 (۴) $0/052$
- ۸ در آزمایش اندازه‌گیری غلظت بور با اسپکتروفتومتر، مقدار جذب نور یک نمونه مجھول $7/0$ به دست آمده است. اگر معادله کالیبراسیون $X = 0/2y$ باشد، غلظت بور کدام است؟
- (۱) $1/4$
 (۲) $0/35$
 (۳) $0/7$
 (۴) $3/5$
- ۹ قدرت یونی محلولی که از مخلوط $1/0$ مولار پتاسیم نیترات و $5/0$ مولار کلسیم کلرید تهیه شده باشد، کدام است؟
- (۱) $0/25$
 (۲) $0/28$
 (۳) $0/025$
 (۴) $0/035$
- ۱۰ اگر غلظت فسفر در محلول خاک $1/0$ میلی‌گرم در لیتر و مقدار آن در ماده خشک گیاه $25/0$ درصد باشد، با نسبت تعرق $1 : 300$ ، چند درصد فسفر گیاه از طریق جریان توده‌ای تأمین شده است؟
- (۱) $1/2$
 (۲) $1/8$
 (۳) $2/4$
 (۴) ۳
- ۱۱ کدام واکنش، سبب کاهش اسیدیتی خاک می‌شود؟
- (۱) اکسایش گوگرد عنصری
 (۲) تبدیل Fe^{2+} به Fe^{3+}
 (۳) معدنی شدن گوگرد آلی
 (۴) نیترات‌سازی
- ۱۲ کدام مورد درباره تأثیر تنفس رطوبتی در رشد گیاهان، درست است؟
- (۱) تعرق در خاک‌های رسی تأثیری در تنفس رطوبتی ندارد.
 (۲) سبب کاهش تقسیم سلولی و رشد سلول‌های گیاه می‌شود.
 (۳) در تعرق شدید با کنترل مصرف آب اثرات تنفس کاهش می‌یابد.
 (۴) شدت تأثیر تنفس همیشه در ریشه، بیشتر از اندام هوایی است.

- ۱۳- اگر به خاکی که حاوی رس ورمیکولیت است، پتانسیم قابل توجهی افزوده شود، فاصله بین لایه‌های رسی ..... و ظرفیت تبادل کاتیونی ..... می‌یابد.
- (۱) افزایش، کاهش
  - (۲) افزایش، افزایش
  - (۳) کاهش، افزایش
- ۱۴- بروز تثبیت آمونیوم بعد از کودپاشی نیتروژن در کدام شرایط، احتمال کمتری دارد؟
- (۱) خاک لومی رسی حاوی رس ایلات
  - (۲) خاک رسی حاوی کانی ورمیکولیت
  - (۳) خاک سطحی با بافت لومی شنی ظرفیت تبادلی پایین
  - (۴) خاک عمقی با بافت لومی رسی ظرفیت تبادلی بالا
- ۱۵- کدام مورد درباره اثر درجه حرارت در رشد گیاهان، درست است؟
- (۱) با افزایش درجه حرارت، همیشه میزان جذب عناصر غذایی کاهش می‌یابد.
  - (۲) با کاهش درجه حرارت، فعالیت آنزیمها و سرعت جذب به تعادل می‌رسد.
  - (۳) در شرایط کمبود CO_2 ، کاهش درجه حرارت، فتوسنتر را کاهش می‌دهد.
  - (۴) در شرایط کمبود CO_2 ، افزایش درجه حرارت، فتوسنتر را محدود می‌کند.
- ۱۶- کدام عصاره‌گیر، جهت عصاره‌گیری آهن محلول و تبادلی در خاک، مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- (۱) سولفوریک اسید
  - (۲) کلریدریک اسید
  - (۳) کلریدکلسیم 10 میلیمول
  - (۴) نیتریک اسید جوشان
- ۱۷- کدام مورد درباره نوسان‌های دمایی خاک و هواء، درست است؟
- (۱) با افزایش عمق، دمای خاک با تأخیر زمانی بیشتری نسبت به سطح خاک به مقادیر حداقل و حداقل می‌رسد.
  - (۲) با افزایش عمق، دمای خاک با تأخیر زمانی کمتری نسبت به سطح خاک به مقادیر حداقل و حداقل می‌رسد.
  - (۳) دامنه نوسان دمایی با افزایش عمق خاک در ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.
  - (۴) نوسان روزانه دمای هواء زیاد است، چون گنجایش گرمایی (C_v) آن زیاد است.
- ۱۸- با افزایش مکش در خاک مرطوب مشخص، به ترتیب، ضریب آبگذری خاک، سرعت انتقال دما در خاک و تهویه خاک، چه تغییری می‌کند؟
- (۱) افزایش - کاهش
  - (۲) افزایش - افزایش - کاهش
  - (۳) کاهش - افزایش - افزایش
- ۱۹- اگر یک خاک رسی فاقد ساختمان با افزودن مقدار زیاد ماده آلی دارای ساختمان مطلوب شود، جرم مخصوص ظاهری و حقیقی آن به ترتیب چه تغییری می‌کند؟
- (۱) افزایش - افزایش
  - (۲) افزایش - کاهش
  - (۳) کاهش - افزایش - کاهش
  - (۴) کاهش - افزایش - کاهش
- ۲۰- اگر خاکی که دارای ساختمان خوب است متراکم شود، وضعیت تخلخلی آن چگونه خواهد شد؟
- (۱) تخلخل درشت زیاد و متوسط کم
  - (۲) تخلخل درشت کم و متوسط زیاد
  - (۳) تخلخل درشت و متوسط زیاد
  - (۴) تخلخل درشت و متوسط کم
- ۲۱- اگر گرمای ویژه جرمی خاکی $5/5$ کالری بر گرم بر درجه سلسیوس و گرمای ویژه حجمی آن $8/0$ کالری بر سانتی‌متر مکعب بر درجه سلسیوس باشد، با توجه به جرم مخصوص ظاهری محاسبه شده خاک فوق، کدام بافت را می‌توان برای آن تخمین زد؟
- (۱) رسی
  - (۲) سنی
  - (۳) لوم رسی
  - (۴) لوم رسی

- ۲۲- اگر EC_e (قابلیت هدایت الکتریکی گل اشباع) خاک متوسط بافت برابر $3 dS/m$ باشد، فشار اسمزی محلول خاک در گنجایش مزرعه (FC) تقریباً چند بار است؟
- (۱) $1/0.8$
 (۲) $-1/0.8$
 (۳) $2/16$
 (۴) $-2/16$
- ۲۳- کدام مورد درباره نفوذ آب به خاک، درست است؟
- (۱) سرعت نفوذ، یک ویژگی خاک است ولی نفوذآبی بسته به شرایط می‌تواند بیشتر، مساوی یا کمتر از سرعت نفوذ باشد.
 (۲) نفوذ تجمعی برابر حجم کل آب نفوذکرده به ازای واحد سطح خاک است که با گذشت زمان کاهش می‌یابد.
 (۳) نفوذآبی برابر سرعت نفوذ آب به خاک است، وقتی که آب کافی بدون آبایستی به سطح خاک تأمین شود.
 (۴) وقتی سرعت تأمین آب به سطح خاک کمتر از نفوذآبی باشد، آب به همان میزانی که تأمین می‌شود در خاک نفوذ نمی‌کند.
- ۲۴- با افزایش رطوبت خاک، کدام مورد درباره اثر رطوبت خاک بر ویژگی‌های گرمایی آن، درست است؟
- (۱) پخشیدگی گرمایی (D_q) در ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.
 (۲) گنجایش گرمایی (C_v) در ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.
 (۳) هدایت گرمایی (K_q) در ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.
 (۴) در دامنه خشک، افزایش پخشیدگی گرمایی (D_q) شدیدتر از افزایش هدایت گرمایی (K_q) است.
- ۲۵- گودالی به طول 50 ، عرض 10 و ارتفاع 1 متر جهت احداث فونداسیون ساختمانی حفر شده و خاک آن با جرم مخصوص ظاهری $1/5$ گرم بر سانتی‌متر مکعب از منطقه خارج شد. وزن خاک خارج شده چند تن است؟
- (۱) 75
 (۲) 750
 (۳) 7500
 (۴) 75000
- ۲۶- نخستین تلاش برای بررسی کمی (مدل‌سازی) فرسایش خاک و پیش‌بینی آن، کدام سال و توسط کدام دانشمند انجام شد؟
- (۱) 1940 - الیسون
 (۲) 1947 - ماسگریو
 (۳) 1954 - بنت
 (۴) 1957 - ویشمایر
- ۲۷- میزان افزایش سرعت حد قطرات باران با افزایش قطر از 5 به 6 میلی‌متر ..... میزان افزایش سرعت حد قطرات با افزایش قطر از 2 به 3 میلی‌متر است.
- (۱) بیشتر از
 (۲) برابر با
 (۳) دقیقاً دو برابر
 (۴) کمتر از
- ۲۸- میزان انرژی جنبشی واحد (بر حسب $mm^{-2} Jm^{-1}$) با افزایش شدت بارندگی چگونه تغییر می‌کند؟
- (۱) خطی افزایش می‌یابد.
 (۲) نمایی افزایش می‌یابد.
 (۳) لگاریتمی تا حد معینی افزایش می‌یابد.
 (۴) تا شدت 75 میلی‌متر بر ساعت افزایش و سپس کاهش می‌یابد.
- ۲۹- حداقل سرعت حد برای ایجاد فرسایش آبی در کدام خاک دیده می‌شود؟
- (۱) رسی
 (۲) سیلتی لوم
 (۳) سنی

- ۳۰- شاعع هیدرولیکی در شیاری به شکل زیر، چند سانتی‌متر است؟
-
- (۱) ۵   (۲) ۷/۵   (۳) ۱۰   (۴) ۱۵
- ۳۱- کدام فرمول مربوط به محاسبه ضریب گردی (گراولیوس) حوضه است؟
- $$S = \frac{L}{W} = \frac{L^2}{A} \quad (۱)$$
- $$S = \frac{\circ/2\pi P}{\sqrt{A}} \quad (۲)$$
- $$S = \frac{12.57 A}{P^2} \quad (۳)$$
- ۳۲- محاسبه فاصله بین تراس‌ها بر مبنای بارندگی با دوره بازگشت چند ساله انجام می‌شود؟
- (۱) ۲۵   (۲) ۲۰   (۳) ۱۰   (۴) ۵
- ۳۳- در تشکیل سنگفرش بیابان، کدام فرایند زیر دخالت ندارد؟
- (۱) اکسیداسیون Mn و Fe   (۲) انقباض و انبساط   (۳) فرسایش بادی   (۴) فرسایش آبی
- ۳۴- خاکی دارای افق ناتریک در عمق ۹۰ سانتی‌متر و افق کلسیک در عمق ۷۰ تا ۱۰۰ سانتی‌متری است. طبقه‌بندی آن در سطح گروه بزرگ کدام است؟
Haplocalcids (۲)	Calciargids (۱)
Natragids (۴)	Haplargids (۳)
- ۳۵- تفاوت افق‌های ژنتیکی (Genetic horizons) و افق‌های مشخصه (Diagnostic horizons) کدام است؟
- (۱) افق‌های مشخصه، دارای خصوصیات کمی بوده و برای تمایز تاکساهای در سطوح مختلف به کار می‌روند، ولی افق‌های ژنتیکی، دارای خصوصیات کیفی هستند و کاربردی در رده‌بندی ندارند.
- (۲) افق‌های مشخصه قضاوتی کیفی از نوع تغییراتی است که در خاک اتفاق می‌افتد، در حالی که افق‌های ژنتیکی، خصوصیات کمی هستند که برای تمایز تاکسا (taxa) به کار بردہ می‌شوند.
- (۳) افق‌های ژنتیکی و افق‌های مشخصه معادل یکدیگر هستند و دارای اهمیت یکسان برای سطوح مختلف سیستم رده‌بندی هستند.
- (۴) افق‌های ژنتیکی، برای شناسایی سطوح بالایی سیستم رده‌بندی به کار بردہ می‌شوند.
- ۳۶- در خاک‌های مناطق خشک (رژیم رطوبتی اریدیک) مشابه بخش اعظم ایران و کشورهایی چون عربستان و عراق، کدام افق‌های مشخصه عمقی معمول تر هستند؟
Calcic ,Nartic ,Kandic ,Umbric (۲)	Argillic ,Ochric ,Cambic ,Glossic (۱)
Spodic ,Oxic ,Salic ,Albic (۴)	Calcic ,Gypsic ,Salic ,Cambic (۳)
- ۳۷- در یک منطقه، خاکی از زیررده Udalfs مورد مطالعه قرار گرفته، در تشکیل این خاک، کدام فرایند غالب و مؤثرتر است؟
- (۱) Pedoturbation (۴)   (۲) Humification (۳)   (۳) Eluviation (۲)   (۴) Calcification

- ۳۸- در سطح خاکی که حاوی یک افق کلسيک به ضخامت ۶۰ سانتیمتر است. موادی به ضخامت ۴۵ سانتیمتر و حاوی یک افق جيپسيک ديده می شود. در طبقه بندي اين خاک، کدام مورد درست است؟
- (۱) خاک مدفون نیست.
  - (۲) خاک به عنوان یک فاز از سری مربوط خواهد بود.
  - (۳) خاک مدفون است و ۶۰ سانتیمتر زيرین طبقه بندي می شود.
  - (۴) خاک مدفون است و فقط ۴۰ سانتیمتر فوقاني طبقه بندي می شود.
- ۳۹- در منطقه‌اي که بخش کنترل رطوبتی خاک بيش از ۹۰ روز متوالی مرطوب می باشد، خاکی با اپی‌پدون Ochric و Calcic تحت الأرضی Calcic در داخل ۱۰۰ سانتیمتر از سطح خاکمعدنی، در کدام زيرده قرار می گيرد؟
- (۱) Calcixerepts (۲) Calcids (۳) Ochrepts
  - (۴) Xerepts
- ۴۰- در مناطق گرم و خشکی چون بخش اعظم استان‌های يزد، کرمان و سیستان و بلوچستان، کدام تحت رد (مجموعه کامل) محتمل نیست؟
- (۱) Gypsids، Calcids، Orthents (۲) Aquents، Calcids، Cryerts (۳) Orthents، Cryolls، Xerolls
  - (۴) Cryolls، Udalfs، Udox
- ۴۱- در ستون خاکی به حجم ۳۰۰۰ سانتیمتر مکعب، جرم مخصوص ظاهری و حقیقی به ترتیب برابر با ۱/۲۵ و ۲/۵ گرم بر سانتیمتر مکعب است، ۳ حجم منفذی از آن معادل چند سانتیمتر مکعب است؟
- (۱) ۱۰۰۰ (۲) ۱۵۰۰ (۳) ۹۰۰۰ (۴) ۴۵۰۰
- ۴۲- کدام مورد درباره منحنی مشخصه رطوبتی خاک، درست است؟
- (۱) پتانسیل ورود هوا در خاک‌های شنی کمتر از خاک‌های رسی است.
  - (۲) شیب ناحیه دوم (مویینه‌ای) منحنی با کاهش اندازه ذرات خاک، بیشتر می شود.
  - (۳) شیب ناحیه جذب سطحی منحنی در خاک‌های رسی کمتر از خاک‌های شنی است.
  - (۴) مکش ورود هوا در خاک‌های شنی کوچکتر ولی مشخص‌تر از خاک‌های رسی است.
- ۴۳- کدام مورد درباره آب‌گریزی خاک (Contact angle) و زاویه تماس (Soil water repellency)، درست است؟
- (۱) برای مواد آب‌گریز، نیروی هم‌دستی بیشتر از نیروی دگردستی آنها با آب و زاویه تماس منفرجه است.
  - (۲) برای مواد آب‌گریز، نیروی هم‌دستی کمتر از نیروی دگردستی آنها با آب و زاویه تماس حاده است.
  - (۳) برای مواد آب‌دوست، نیروی هم‌دستی بیشتر از نیروی دگردستی آنها با آب و زاویه تماس منفرجه است.
  - (۴) برای مواد آب‌دوست، نیروی هم‌دستی برابر با نیروی دگردستی آنها با آب و زاویه تماس منفرجه است.
- ۴۴- کدام مورد درباره جريان‌های ماندگار و غيرماندگار آب در خاک، درست است؟
- (۱) در جريان‌های ماندگار و غيرماندگار به ترتیب ویژگی‌های جريان با زمان تغيير می‌کند و تغيير نمی‌کند.
  - (۲) در جريان‌های ماندگار و غيرماندگار به ترتیب رطوبت در هر نقطه از خاک با زمان تغيير می‌کند و تغيير نمی‌کند.
  - (۳) در جريان ماندگار، پتانسیل هييدروليکي در هر نقطه از خاک با زمان تغيير نمی‌کند ولی با مكان (در نقاط مختلف) تغيير می‌کند.
  - (۴) در جريان غيرماندگار، پتانسیل هييدروليکي در هر نقطه از خاک با زمان تغيير نمی‌کند ولی با مكان (در نقاط مختلف) تغيير می‌کند.

- ۴۵- اگر بخواهیم در مزرعه‌ای به وسعت ۲ هکتار تا عمق ۱۰ سانتی‌متری، دمای خاک را به اندازه ۵ درجه سلسیوس افزایش دهیم، چند مگاژول انرژی گرمایی لازم است؟ (گرمای ویژه حجمی خاک برابر ۴ مگاژول بر مترمکعب درجه سلسیوس است).

(۲) ۴۰۰

(۱) ۲۰۰

(۴) ۴۰۰۰

(۳) ۲۰۰۰

- ۴۶- اگر عامل تأخیر (Retardation Factor) برای کاتیونی در محلول خاک بیشتر از عدد «یک» شود، بدان معنا است که سرعت حرکت کاتیون:

(۱) بیشتر از سرعت حرکت آنیون‌های خاک است.

(۴) کمتر از سرعت حرکت آب در خاک است.

- ۴۷- اگر سطح خاک به عنوان سطح مبنا دلخواه جهت تعیین پتانسیل ثقلی در نظر گرفته شود و سطح ایستابی در عمق ۱۰ سانتی‌متری قرار داشته باشد، پتانسیل هیدرولیکی خاک در نقطه A که در عمق ۵۰ سانتی‌متری قرار دارد برابر چند سانتی‌متر است؟

(۱) +۱۰۰

(۲) -۱۰۰

(۳) +۵۰

(۴) -۵۰

- ۴۸- خاکی در حالت ظرفیت مزرعه، ۲۸ درصد حجمی و نقطه پژمردگی دائم ۱۸ درصد حجمی رطوبت دارد. اگر عمق ریشه گیاهی در ۱/۵ متری سطح خاک باشد، مقدار عمق معادل (mm) آب قابل دسترسی بالقوه گیاه، چند میلی‌متر است؟

(۲) ۲۷۰

(۱) ۱۵۰

(۴) ۱۵۰۰

(۳) ۴۲۰

- ۴۹- کدام ویژگی یا مشخصه خاک، در تعیین مقدار فرسایش قابل تحمل، از نظر کنترل کیفیت آب، مهم‌تر است؟

- (۱) توزیع اندازه ذرات سطح خاک
- (۲) تجدیدپذیری خاک
- (۳) عمق خاک

- ۵۰- براساس مدل پروژه پیش‌بینی فرسایش آبی (WEPP)، عوامل اصلی وقوع فرسایش شیاری و فرسایش بین‌شیاری به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

(۱) تنش برشی جریان - انرژی جنبشی بارندگی

(۳) سرعت جریان - شدت بارندگی

(۲) تنش برشی جریان - شدت بارندگی

(۴) سرعت جریان - انرژی جنبشی بارندگی

- ۵۱- کدام مدل، برای برآورد رسوب در حوزه‌های آبخیز کوچک مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

(۲) RUSLE

(۱) MUSLE

(۴) USLE - M

(۳) USLE

- ۵۲- کاهش درصد سنگ‌ریزه، ضریب زبری مانینگ را ..... و ضریب زبری مانینگ را ..... می‌دهد.

(۲) افزایش - کاهش

(۱) افزایش - افزایش

(۴) کاهش - کاهش

(۳) کاهش - افزایش

- ۵۳- در زمینی با شیب ۲۵ درصد، قرار است تراس‌های آبراهه‌ای با مقطع مستطیل‌شکل با فاصله عمودی ۴ متر و عرض کف آبراهه $1/6$ متر ایجاد شود. اگر شدیدترین باران منطقه ۵۰ میلی‌متر بر ساعت به مدت ۶۰ دقیقه و ضریب رواناب $5/0$ باشد، عمق تراس آبراهه‌ای حداقل چند متر در نظر گرفته شود؟
- (۱) $0/4$
 (۲) $0/5$
 (۳) $0/25$
 (۴) $0/125$
- ۵۴- در منطقه‌ای با فرسایش خاک ۱۲ تن در ایکر در سال، طبق معادله جهانی هدررفت خاک $K = 0/5$ ، $R = 200$ ، $P = 0/8$ ، $Ls = 0/6$ است. ضریب C را در شرایط فعلی چگونه تنظیم کنیم تا فرسایش به حد قابل قبول ۳ تن در ایکر در سال برسد؟
- (۱) $0/04$
 (۲) $0/06$
 (۳) $0/12$
 (۴) $0/24$
- ۵۵- اگر در حوضه آبخیزی به مساحت 50000 هکتار، میزان فرسایش (هدرفت) خاک ۶ تن در هکتار در سال و نسبت تحويل رسوب برابر $3/3$ درصد باشد، میزان تولید رسوب حوضه چقدر است؟
- (۱) ۲ تن در هکتار در سال
 (۲) 18 تن در هکتار در سال
 (۳) 300 هزار تن در سال
 (۴) 100 هزار تن در سال
- ۵۶- در کدام گروه مرجع خاک، به‌طور معمول درصد اشباع بازی (BS٪) بالاتری مورد انتظار است؟
Umbrisols (۴)	Podzols (۳)	Luvisols (۲)	Calcisols (۱)
- ۵۷- خاک‌های کدام گروه مرجع خاک در سیستم WRB(۲۰۱۴) دارای افق Argic حاصل از فرایندهای پدوژنیکی (مهاجرت رس) و همچنین دارای درصد اشباع بازی پایین و رس‌های با فعالیت پایین هستند؟
Nitisols (۴)	Luvisols (۳)	Ferralsols (۲)	Acrisols (۱)
- ۵۸- در تعیین نام فامیل خاک، عمق مورد نظر برای تعیین کلاس فعالیت تبادل کاتیونی کدام است؟ در صورت وجود کلاس‌های اندازه ذرات کاملاً متفاوت، کلاس فعالیت تبادل کاتیونی چگونه تعیین می‌شود؟
- (۱) در عمق در نظر گرفته شده برای کلاس کانی‌شناسی - کلاس فعالیت تبادل کاتیونی افق سطحی ذکر می‌شود.
 (۲) در عمق $100 - 25$ سانتی‌متری - کلاس فعالیت تبادل کاتیونی همه کلاس‌های کانی‌شناسی ذکر می‌شود.
 (۳) در عمق $50 - 20$ سانتی‌متری - کلاس فعالیت تبادل کاتیونی همه کلاس‌های کانی‌شناسی ذکر می‌شود.
 (۴) در عمق درنظرگرفته شده برای کلاس اندازه ذرات - در بخشی که بیشترین رس وجود دارد.
- ۵۹- اصطلاح کلاس *aniso* در فامیل خاک، چه زمانی به کار می‌رود و در کجا ای اسم فامیل خاک آورده می‌شود؟
- (۱) لایه کلاس اندازه ذرات از رس و سیلت تشکیل شده باشد و قبل از کلاس کانی‌شناسی می‌آید.
 (۲) لایه کلاس اندازه ذرات دارای انقطاع سنگی باشد و قبل از کلاس کانی‌شناسی می‌آید.
 (۳) بیش از یک جفت کلاس اندازه ذرات زیاد باشد و قبل از کلاس واکنش خاک می‌آید.
 (۴) بیش از یک جفت کلاس اندازه ذرات کاملاً متفاوت و بعد از اسم کلاس اندازه ذرات می‌آید.

- ۶۰- کدام مورد در خاک‌های شور که کاتیون کلسیم غالب است، درست است؟
- ۱) نسبت کلسیم به منیزیم بین صفر تا ۴ است.
  - ۲) نسبت مجموع کلسیم و منیزیم به سدیم بیش از ۱ است.
  - ۳) نسبت کلسیم به مجموع سدیم و پتاسیم بین ۱ تا ۴ است.
  - ۴) نسبت مجموع کلسیم و منیزیم به مجموع سدیم و پتاسیم بین ۱ تا ۴ است.
- ۶۱- آلی‌سول‌ها، خاک‌های ..... با CEC ..... و رس‌های ..... هستند.
- ۱) اسیدی - پایین - اکسیدهای آهن و آلومینیوم
  - ۲) اسیدی - بالا - ورمیکولايت و اسمکتایت
  - ۳) خنثی - بالا - کائولینیتی
  - ۴) قلیایی - پایین - ورمیکولايت و اسمکتایت
- ۶۲- انباست سزکویی اکسیدها در لایه‌های فوقانی و تحتانی خاک، به ترتیب، حاصل کدام فرایندها هستند؟
- ۱) تخلیه سیلیس و بازها - تجمع سیلیس و اکسیدها
  - ۲) تشکیل کمپلکس با مواد آلی - هوادیدگی ناشی از انحلال CO_2
  - ۳) هوادیدگی ناشی از کربنیک اسید - انباست کمپلکس‌های مواد آلی
  - ۴) خروج رس و مواد محلول از لایه‌های فوقانی - تجمع رس و مواد اسیدی در لایه‌های زیرین
- ۶۳- در پلینتایت، نسبت Fe قابل استخراج با آگزالت به Fe قابل استخراج با سیترات دی تیونات کمتر از (۵/۱) است، این نسبت نشان‌دهنده آن است که بخش عمدۀ آهن در این افق از نوع ..... است.
- ۱) ساختمانی
  - ۲) متبلور
  - ۳) آمورف (آبدار)
  - ۴) کمپلکس با ماده آلی
- ۶۴- در حوضه‌های آبخیز کشور که نقشه‌های خاک موجود نیستند، کدام نقشه برای تعریف واحد اراضی مناسب‌تر است؟
- ۱) اکولوژی - زراعی
  - ۲) زمین‌شناسی و کاربری اراضی
  - ۳) فیزیوگرافی
  - ۴) ژئومورفولوژی
- ۶۵- مرز واحدهای اراضی کدام مورد با مرز واحدهای نقشه خاک و تغییرات آن هم‌خوانی بیشتری دارد؟
- ۱) تفکیک شده در سیستم‌های اراضی
  - ۲) زراعی - اکولوژی
  - ۳) اقتصادی
  - ۴) مدیریتی
- ۶۶- در طبقه‌بندی اراضی به روش سیستم USDA تا چه کلاسی از اراضی قابل کشت طبقه‌بندی می‌شوند؟
VI	V	IV	III
- ۶۷- طبقه‌بندی اراضی به روش FCC برمبنای کدام مورد بنا شده است؟
- ۱) بیولوژی و حاصلخیزی خاک
  - ۲) ردبندی و نقشه‌برداری خاک
  - ۳) خصوصیات مهندسی و مکانیکی خاک
- ۶۸- اگر تولید پتانسیل جو در منطقه‌ای ۱۴ تن در هکتار باشد، ولی به علت محدودیت‌های موجود زارعین حد اکثر ۹ تن در هکتار محصول برداشت کنند، این اراضی در کدام کلاس تناسب اراضی قرار می‌گیرند؟
S _۳	S _۲	N _۲	N _۱
- ۶۹- در منطقه‌ای نتیجه ارزیابی کیفی تناسب اراضی برای یک محصول زراعی به صورت S_{۲sf} گزارش شده است. کدام مورد بیان‌گر آن است؟
- ۱) رده با تناسب متوسط و مشکلات خواص فیزیکی و حاصلخیزی خاک
  - ۲) زیرکلاس با تناسب متوسط و مشکلات خواص فیزیکی و حاصلخیزی خاک
  - ۳) کلاس با تناسب متوسط و مشکلات خواص فیزیکی و حاصلخیزی خاک
  - ۴) واحد با تناسب متوسط و مشکلات خواص فیزیکی و شیمیایی خاک

- ۷۰- برمبنای طبقه‌بندی تناسب اراضی در سیستم FAO، کدام مورد بیانگر کلاس تناسب بحرانی اقلیمی برای کشت گندم دیم است؟

- (۱) ۲۵۰-۲۰۰ mm بارندگی دوره رشد
(۲) ۲۵۰-۳۰۰ mm بارندگی دوره رشد
(۳) بیش از ۳۰۰ mm بارندگی دوره رشد
(۴) کمتر از ۲۰۰ mm بارندگی دوره رشد

